

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona, egyes szám ára 14 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: JAMBRITS LAJOS.

Kiadóhivatal: Rónai Frigyes könyvnyomdája Közseg, Várkör 39. szám.

Ryilttér sera 40 fillér

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban
számitotnak meg.

A választási rendszer

megszüntetését célozza a mostani kormány s míg a vármegyékre vonatkozó törvényjavaslatot beterjesztheti, a vármegyei tisztviselők ez évben lejárató mandátumait törvényes uton egy évvel meghosszabbíttatja, hogy már a legközelebb esedékes választás is elmaradjon.

Ezen meghosszabbított törvény beterjesztése alkalmával a miniszterelnök egyik ellenzéki szónoknak, ki a régi vármegyei es választási rendszert siratta, azt felelte, hogy a közönség sokkal többet fog foglalkozni közérdekű közügyekkel s lelkiismeretesebben fogja ellenőrizni a tisztviselőket, ha azokat kinevezik, mert tapasztalat szerint az egész közigazgatás iránti érdeklődés a tisztviselők megválasztása körüli korteskedésben merül ki s azontul mivelsem törődnek.

Nagyon bölcs szavak ezek. Így van ez tényleg. A közügyek iránt főleg csak ott mutatkozik érdeklődés, hol személyi vagy magánérdekek mozgatják az illetőket, avagy valami érdekes, különösen politikai háttérrel bíró agitáció előzi meg s ezt valamely tekintélyesebb tagja a testületnek forszirozza.

Csak hogy köve hisszük azt, hogy a közügyek iránti érdeklődést fokozni fogja a választási rendszer megszűnése. Mert mit tapasztalunk — tisztelet az egyes, de nagyon szórva nos kivételeknek — a közbizalom által a közigazgatás, a városvezetés, a képviselőre és bizottsági elokesztő munkára megválasztottak körében?

Micsoda rettenetes túlekedés folyik a képviselőtestületbe vagy valamely bizottságba való beválasztás iránt. Mennyi gondot okoz egy-egy ilyen lista összeállítása, hogy jaj ki ne maradjon valamely magát — hivatottnak érző közügyőr. Hogyan hallatják hangjukat: így meg amugy lesz, ha lesz, majd megmutatjuk stb. És mit tapasztalunk a gyakorlatban?

Alig hogy végig ünnepeztették magukat valami tisztség elérésénél, maris a legnagyobb közönnyel viseltetnek minden iránt, ha csak valami érdekes mozgalom meg nem indítja, — ha csak kortesek okvetlenkedése nem kényszeríti ki abból.

Nézzük végig a város közgyűléseit. A legtöbb esetben egy ötödrésze a tagoknak sem jelenik meg.

Nézzük meg, mely ügyeknél mutatkozik élénkebb érdeklődés. Választásnál, felekezeti jellegű kérdéseknél és előre terjesztett szenzációs interpellációknál.

A különböző szakbizottsági üléseknél éppen így nyilatkozik meg a közügyekért való buzgóság. Csak egyesek jelennek meg, — de hányszor még ennél is kevesebben, vagyis senki sem!

Födolog a tisztség bírása. Erre mindig nagy számban jelentkeznek. De az azzal járó kötelességek teljesítésében vajmi kevesen érdemlik meg azt az ugynevezett „közbizalmat.”

Szerény véleményünk szerint még ezt a hiányos érdeklődést is „allamosítani” kellene. Ugy értjük, hogy törvényben biztosítani. Nem lenne éppen új dolog. A kulturában sokkal előrehaladottabb országokban is csak így segíthettek a bajon, csakis így biztosíthatták azt, hogy a polgarok kiválasztottjai a közügy érdekében lelkiismeretesen töltsék be helyüket s hogy a valódi közakarát jusson kifejezésre.

Törvény rendelje el azt, hogy aki valamely ülésről igazolatlanul távol marad, azt lemondottnak tekintik, még akkor is, ha virilista.

Aki nem akar élni azon kiváltságos joggal, melyet neki akár a közbizalom, akár a vagyoni előny nyújt, az ne bitorolja az azzal járó mandátumot.

Egyetlen ilyen kötelező részvételt statuáló paragrafus azonnal megszünteti azt az általános közönyt, amit a kiválasztottak és hivatottak legtöbbször tapasztalnak s ennek a megszűnésében rejlik az autonóm hatáskörbe utalt összes közügyeknek üdvös és a közjó javára irányuló intézése, a valódi közakarát, az igazi közszükséglet érvényesülése.

Községi takarékpénztárak.

Mióta az állami jövedelmek legnagyobb részét a hadsereg molochja nyeli el, azóta a közigazgatás és közgazdaság terén mind nagyobb és terhebb feladatok nehezdednek a városok és községek háztartására.

Igaz ugyan, hogy a városok ugynevezett állami segélyben részesülnek, de ezen segély legtöbbször még a kikötött terhek fedezésére sem elegendő, nemhogy más közigazgatási célra lenne felhasználható.

Boldogak azok a vagyonosabb városok és községek, a melyek ezeket a mindig nagyobbodó terheket elbirják, de nehéz a sorsuk azoknak a községeknek, a hol vagyon és jövedelem hiányában ezek a terhek a községi potadók türelmetlen emelésére vezetnek s mikor már ez tovább nem emelhető, következik a sokszor magas kamatra szerzett kölcsön.

A hol a város, vagy község vezetői feladatuk magaslatán állanak és belátják, hogy a város vagy község fejlesztése, vagy rendezése érdekében elkerülhetetlen a befektetés, ott a kölcsönfelvétel elől nem zárkozhathatnak el. Igen sok helyen a közegészségügy a legmostohabb gyermek. Hiányzik a csatornázás, a vízvezeték, a kórházak, a szegényházak stb. Ezek a hosszabb időre gyümölcsöző befektetések pedig a rendez jövedelemből, a potadóból nem igen fedezhetők, mert ezekhez nagyobb tőkebefektetés kell.

A szükséges tőke pedig a legtöbbször csak magas kamattal szerezhető meg, amely kamatok ismét csak súlyosbitják a város, vagy község anyagi helyzetét.

Az olcsó tőke megszerzését megkönnyíték a községi takarékpénztárak, melyek biztonság tekintetében is megnyernek a közönség bizalmát, amennyiben a községi takarékpénztárak betéteiért a község egész vagyonával jótállana, a takarékpénztárak kezelésében és vezetésében a község előjárósága is részt venne s a hatósági ellenőrzés is hozzájárulna a bizalom emeléséhez.

A községi takarékpénztárak működési körét különben szabályrendeletileg is meg lehetne állapítani. Első sorban kielégítené az elkerülhetetlen közszükségletekre megszavazott hiteleket; vezetné továbbá a saját kezelésben tartott városi, vagy községi üzemeket, gázgyárakat, villanytelepeket, vízvezeteket stb. lebonyolítaná a saját kezelésben nem végezhető munkálatok és vállalkozások pénzkezelését. Ezek már annyira lekötnek a takarékpénztár forgó tőkéjét, hogy a betéteknek csak egy kis hányadat kellene szigorúan biztosított kölcsönök alakjában a közönség rendelkezésére bocsátani.

A községi takarékpénztárak ilyen működése mellett a közönség feltétlen bizalma könnyen kiérdemelhető lenne s csakhamar népszerűségnek örvendene, mert hiszen — sajnos — sokszor megcsúsznak a betevők kisebb pénzintézeteknél elvesztik a pénzüket s minden esetre oda vinnék megtakarított filléreiket, ahol biztonságban tudnák azokat.

Ez a biztonság pedig a községi takarékpénztáraknál feltétlenül megvolna: ott van a község vagyoni felelőssége, ott van a tanács es előjáróság részvétele a vezetésben, ott van a pénztár működésének szoros megállapítása, ott van a hatósági ellenőrzés.

Es dacára ezeknek a kedvező feltételeknek, mégis kevés, alig 17 községi takarékpénztár van Magyarországon 1,665 000 korona alaptőkével és körülbelül 50 millió korona betéttel.

A községi takarékpénztárak létesítése körül most érdekes fordulatra várhatunk. Szolnokmegye alispánja ugyanis a törvényhatósági bizottság közgyűléséhez indítványt nyújtott be, hogy a törvényhatóság a községi takarékpénztárak sürgős törvényhozási rendezése iránt az országgyűléshez és a kormányhoz feliratot intézzen.

A felirat indokolása nagyon érdekes, azért néhány sorban ismertetem: Az indokolás, mint a városok és községek háztartásának terhei évről-évre fokozódnak, a városok részére nyújtott államsegély a városi tisztviselők fizetésének a törvényszabta összegre való kiegészítésére nem elegendő. Ez az oka annak, hogy a rendezett tanácsu városok nagyközségekké akarnak alakulni. Elnének ugyan a városok az állami segélyezéstől, de megszabadulnak az ezen segélyezés ellenében kikötött, a segély összegét többszörösen meghaladó új terhektől. Azért tehát, ha a kor kívánta zavartalan fejlődést biztosítani akarjuk, gondoskodni kell arról, hogy a városok és községek jövedelmi új források nyitásával szaporodjanak. A potadók már szinte elviselhetetlenül magasak, azok többé nem emelhetők. A községek jövedelme a legcélszerűbben a községi takarékpénztárak felállításával lenne fokozható. Szolnokmegye több községében állítottak már föl községi takarékpénztárakat s ezekből a községek háztartására jelentékeny jövedelmet, a község közönségére pedig számottevő közgazdasági hasznot eredményezett. Minthogy azonban az utóbbi időben a községek által a községi takarékpénztárak létesítése tárgyában hozott s a törvényhatóság által jóváhagyott, de felebbezés folytán a belügyminiszteriumba került határozatok a belügyminiszteriumban megfeneklettek s a határozatokra válasz egyáltalában nem érkezik, a községi takarékpénztárak ügye törvényhozási uton lenne szabályozandó annál is inkább, mert a belügyminiszteriumban adott felvilágosítások szerint a határozatok elintézését a törvény hiánya akadályozza.

A megfelelő törvényjavaslat benyújtása érdekében tehát Szolnokmegye törvényhatósága feliratot intéz az országgyűléshez. Remélhetőleg a feliratot hozzájárulás es támogatás céljából az összes törvényhatóságokkal közölni fogja s így az összes törvényhatóságok foglalkozni fognak a nagy fontosságú ügygel.

Adná Isten, hogy az országgyűlés is minél előbb foglalkozhatna a megfelelő törvényjavaslattal, hogy ez a közgazdasági életünkre olyan fontos és melyreható intézmény az egész országban gyökeret verhessen es tert foglalhasson.

Az új vasut

ünnepélyes megnyitása.

E hó 8-án ment végbe a közseg-bük sárvár-zalabéri vasut ünnepélyes megnyitása. Reggel 9 órakor indult Szombathelyről a különvonat. Ott szalonkocsi, egy sereg első osztályu kocsi nöposült be a bejárásom megjelont olkülöskögekkel. A vasuti állomáson ott láttuk Békássy Istvan főispánt, Herbst Géza alispánt, Varga Gábor orsz. képviselő, udvari tanácsost a kereskedelmi miniszter képviselőjével, Halász László miniszteri tanácsossal, Kolányi Zsig-

Kétszáz ezer korona egy bikáért. Buenos-Ayresben nemrégiben mezőgazdasági kiállítás volt, amelyen egy gyönyörű tenyészbika került árverés alá. Az állatért, amely igazi diszpéldány volt, valóságos versengtek a délamerikai földbirtokosok, úgy hogy a gyönyörű állat 186.560 frankért került egy híres tenyésztő birtokába. Ez a páratlan eredmény egészen szokatlan Európában, mert nálunk csak a versenylovakat és a legnemesebb származású méneket szokták esetleg ilyen óriási összeggel megfizetni.

Gabonaárak Kőszegen.

November hó 15. én.

Buza	50 kg.	9 90	K-tól	10 50	K-ig.
Rozs		8 —		8 60	
Árpa		8 —		8 30	
Zab					
Tengeri		8 70		9 30	

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdon. Elsorandu kenes hevízu radioakti gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön holtyek és urak részére. **Török-, kő- és marványfürdők:** hóleg-, szensavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használnak főleg csuzos bantalmáknál és idegbajok ellen. **Ivo-kúra** a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenédij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld **az igazgatóság.**

Hungária Bank r. t.

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 18.

Legelőnyösebben kamatoztat takarékbetéteket könyvecskére és folyószámlákra.

Gabonaműveket, takarmányféléket a legelőnyösebben vesz és elad bizományban.

Elnök: gróf Staray Sándor. — Alelnökök: gróf Cagninacci-Hiacinthe, báró Gehegy Ferenc, gróf Zichy Géza Lipót. — Igazgatósági tagok: gróf Apponyi Gyula, Beniczky Odón, gróf Cagninacci Pál, gróf Erdődy Sándor, báró Wulf de Flotow, báró Hatvany Karoly, dr. Lippmann Frigyes, Mannberger Nothomb Albert, dr. Pekar Imre, gróf Choiseul-Praslin Gabriel, Schleifer Bretislav, gróf Seher-Thoss Béla. — Ugyvezető igazgatók: Walder Béla, dr. Aczel János.

Horgony-Syrop, Sarsaparilla
 Horgony-Liniment. Capsici compos
 Horgony-kenes-kenocis

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomások levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, címkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-fele ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára. „Kőszegvidéki Népesnapló”, „Sünter Bezirkskalender” és „Hervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga” kiadóhivatala.

STOCK-COGNAC MEDICINAL
 hivatalos oltomzarral ellátott palackokban mindenütt kapható
CAMIS, STOCK
 gőzüzemű gyárából
BARCOLA.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság kőszegi fiókja,
 Kőszeg, Király-út 6. sz. Strucz szállója mellett

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 %-os kamattal, kamatozás a betéttel követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámítol: 2-3 alacsony üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket, földbirtokokra és városi házakra, magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).

Értékpapirokat: napi arfolyamon vesz és elad tőzsdéi megbízásokat elfogad.

Szelvényeket, költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerzi.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ mely piacán teljesen díjmentesen.

Értékpapírokra: állami- és magán papírokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapírokat arfolyamvesztesség ellen biztosít.

Értékpapírokat és értékeket őrzésre és kezelésre átveszi.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzügyintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános Biztosító Társaság ügynője, mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár Szombathely Alakult: 1857-ben.
 Alaptőke 1,600,000 kor. Tartalékok: 400,000 kor.
 Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
 Saját tőkéi 2,250,000 korona.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Torv. vedve.

Utánzatok! Óvakodjunk!

KÖHÖGES, REKEDTSÉG ÉS HURUT
 ellen nincs jobb, mint a valódi
„MENTHOMOL-CUKORKÁK”.

Hatasuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.
 A köhögési ingeret, valamint a hangszórok kifáradását megakadályozzák, mert is énekesek, szineszek, papok, szonokot allandúan használják. Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányszag eltávolítására. • Ár: 1 Doboz 40 fillér.
 Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Várásnál vigyázzunk a „Menthomol” névre, melynek minden dobozán a lent látható 4 gnom alaknak rajta kell lennie! cs. és kir. udv. szállító.
 Gyár: **EGGER A. FIA, BÉCS.**

Egyenruhák
 tiszték, katonai hivatalnokok, önkéntesek, vasnti- és postatiszték, tisztek, erlésztiszték, pénzügyörök és mindenrendű egyenruhát viselő testuletek részére a legjobb és legelegánsabb kiállításban.
 A magas kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen kitünő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig:
Kropatschek fegyverek
 8 golyora egyszerre tolható, a legjobb ismétlő vadászfegyverek.

TILLER
 MŰR ÉS TÁRSA
 cs. és kir. udvari szállítók
 BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 35

Pompás polgári ruhák
 a legdivatosabb angol szövetekből, kitünő szabászok által a legnagyobb szerűben elkészítve a jelenlegi nehéz pénzügyviszonyokhoz arányitva olcsó árak mellett. Korhú diszmagyar ruhák, legszebb libériák.
 rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig:
 1 drb teljesen jó Kropatschek csendőrségi fegyver 20 K, 1 drb szebb f. gyver 25 K, 1 drb. ideális szép fegyver 30 K, 1 drb Kropatschek szurony 1 K, 1 drb foggyverszij 1 K, 1 drb fegyverszuj szélesajt és jobb 2 K, 1 drb derek-zaj táskával 3 K, 1 drb tolténytaska 3 K, 1 drb alestöltény 10 fillér, 1 drb vaktöltény 10 fillér, 1 drb csavarhúzó nyelvel 20 fillér, 1 drb törölvas fegyvertisztításhoz 20 fillér.

Wotan Lámpa
 A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa. Huzott drótszállal 75% árammentesítés.
 Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a MAGYAR SIEMENS-SCHÜCKERT-MŰVEK-nél Budapest, VI. Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.